

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

18. kolovoza.

Već po treći put za vrijeme ovoga velikoga rata slave austro-ugarski narodi na bojnome polju rođendan svojeg vrhovnog vojskovođe.

Narodi Austrije dokazali su tekom stoljeća, kako su vjerni svome kralju i caru, svome vladaru i svome vojskovodiji ponajčeš sada, kada se je cijeli niz neprijatelja, punih srđiva, na navalu na naše granice, kada smo na strani vjernoga saveznika krenuli u veliki boj.

Tada su naši neprijatelji u svojoj slijeposti misili, da će se u temeljima svojima uzdrmati stara podunavska država te da će se raspasti kao stara, klimava gradićina. Dogodilo se je protivno. Na jedan su se poziv odzvala jednodušno sva srca te je bojna trublja okupila oko slavnih barjaka milijune vojnika.

Okipiru bedem — hapsburski zid, koji se u drugoj godini rata produžio uslijed izdajničkog nastupa nekadasnja saveznika. Ali izdaja nekadasnja saveznika nije, mogla, da skriš otpornu snagu naših naroda i naših vojnika. Bili smo brojem slabiji ali zato duhom jači, a taj se je naš duh proslavio na svim bojštima, na sjeveru i jugu, na istoku i zapadu. To će biti najveća zadovoljstva na našeg premilostivog vladara, da vidi, kako su narodi ojačali pod njegovom vladom, kako je narasi snage njegove države, od kada ju je On zavladao, kako stvara u borbi protiv neprijatelja čudesna, kojima se dive i neprijatelji i neprijatelji. Vladavina našeg cara bilo je vrijeme trijezogn i ozbiljnog rada, brzog i slijajnog razvoja zemlje i naroda, a taj rad očituje se sada u golemoj borbi naše domovine. Želja je dakle svih naroda naše monarkije, da se taj plodnosan rad u prosjek domovine nastavi pod očiskom pažnjom našeg cara, kojemu danas svi narodi od Jadranskog mora do prekokarpatskih ravnica žele dug i sretan život na blagodati mile domovine.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B e 17. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Nadvojvodova fronta: U području Capula bila je oslovojena visina Stara Občina. Izjavili su se ruski napadnici na jugu od Moldave i na gornjoj Bistrici. Inače nema kod te bojne fronte izjava navala kod Horozanke, o kojima smo već jučer javili, nikakvih osobitih dogodjaja.

Hindenburgova fronta: Kod vojske generala

pukovnika Böhm-Ermolića došlo je jučer između Perekopnika i Pišnjaka do bojeva od najveće žestine. Neprijatelj je tijerao neprestano kod više od 12 sati svoje mase protiv naših položaja. Najveći se je dio njegovih juriša izjavio već pred našim zaprekama, gdje je neprijatelj, kao što kod Manjolova, privremeno uspio da prodre u naše jarke. Bio je suzbijen od naših pričuva. Za pobjedosno suzbijanje ruskog napadajućeg moramo se zahvaliti toliko vršnom djelovanju njemačkih i austro-ugarskih baterija, koliko i hrabrom držanja pješadije, osobito zapadno-ugarskim pukovima broj 12 (Komarom) i 72 (Požun). Naši su gubici neznatni, a neprijateljski izvanredno teški. Dalje na sjeveru nema ništa važna.

Talijansko bojište.

Dok su jučer Talijani ograničavali svoju djelatnost na fronti između Plave i Vipave na živahnju topovske djelatnosti, napadali su oni u dubokim rojevima naše položaje između te rijeke i Opatjesa do pet puta. Samo na jednom mjestu morale su naše čete da suzbiju neprijatelja u borbi na bodove; osim toga propali su njegovi jurisi sa osobito teškim gubicima već u našoj vatri. Na tirološkom su se front izjavili manji neprijateljski podhvati kod Monte Piana i Civaronia.

Jugoslovensko bojište.

Osim običnog čarkanja na donoj vojusu ništa nova.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogodjaji na moru.

E c 17. (D. u.) Na uzvrat za napadaj neprijateljskih ljetala protiv Trsta, napali su u noći od 16. do 17. o. m. skupina naših pomorskih ljetala Mletke. Bacila su obilje teških, lahačkih i požarnih bomba na kolodvor, sklađista, arsenal i na vojničke predmete. Mnogo su puta pogodila ravno u cilj.

Druga je skupina napala uspješno nutrašnji dio gradiške luke, bateriju na donoj Soči i vojne predmete u Tržiću.

Pored najžešće obrane vratila su se sva ljetala neoštećena.

Vodstvo c. kr. mornarice.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 17. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Poslije engleskih navalja iz linije Ovillers-Pozieries i na zapadu od Šume Fouroux, što smo ih prije podne suzibili, prešli su Englez popodne po najjačoj pripravnoj vatri sa vrlo znatnim silama na juriš između Pozieresa i Šume Fouroux, a Francuzi između Guillemonta i Somme. Juriš se je izjavio, kašto i noćni napadaji, što su ih Francuzi puti potopaljvi.

Neprijatelj, koji je bio prodra na zapadu od Šume Fouroux i na jugu od Maurepas-a, je opet potisnut. Neprijateljski su gubici veliki.

Francuzi su stupili kod Belloya u Širini od 500 m. po prilici u naše najpređne jarke. Na zapadu od tog mjesto i blizu Estreesa bili su Francuzi suzbijeni.

Na jednoj i na drugoj strani Moze veća topovska djelatnost.

Jugistočno bojište.

Jugozapadno od Dojranskog jezera suzbile su slabe bugarske prednje čete neprijateljsku odijeljenja.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turški ratni izvještaj.

Carigrad, 17. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na raznim frontama nema ništa nova da se javi.

Sugarski ratni izvještaj.

Sofija, 17. (D. u.) Glavni stan javlja:

14. o. m. na veče otvorilo je neprijateljsko topništvo žestoru paljbu na naše pomaknute položaje i na zapadu od Dojranskog jezera. Pod zaštitom je ove vatre napala neprijateljska pješadija ponoći te položaje, a bila je suzbijena. Na to je neprijateljska pješadija nastavila opstreljivanje.

15. o. m. prije podne napadao je neprijatelj opet pomenuće položaje sa znatnim silama, ali je bio suzbijen i prisiljen, da se povuče u velikom neretu. Na ostaloj fronti slabu topovsku pucanje i orškaji med ophodnjama.

BRZOJAVI.

Rat na moru.

Y m u i d e n , 17. (D. u.) Danska je škuna na motor „Santo“ bila upaljena hincima od njemačke podmornice. Posada spašena.

Ribarska ladja, koja je prispjela u tu luku-prijevodnicu, da su tri njemačke podmornice napale tri engleske rawlera. Rawleri su pogubljeni, progoljeni od podmornica. Malo se tim opazio se veliki stup dima na onoj strani, kamo su bili rawleri pogubljeni. Po svoj je prilici jedan od njih bio pogoden i upalen. O ostatim 2 nije se ništa ni vidjelo, ni čulo.

H a g a g , 17. (D. u.) Jučer su dovezli ribarski brodovi društva Lotes u Scheweningen posade norveških parobroda Restip i Feward, što ih je zapalile njemačka podmornica.

Rumunjska otklonila ruske zahtjeve.

B e r l i n , 16. „Ruskija Vjedomosti“ javlja iz Benjija: Moramo se privrnuti činjenici, da su središnje vlasti opeta gospodarske položaje i Rumunjskoj. Prevozi su muncije iz Rusije učestavljene; stara muncija leži u Kijevu. Ruskom je poslanik izjavio Bratislavi, da Rumunjska ne može krenuti protiv središnjih sila, dokle god ne bude Rusija zapošljala najmanje polovicu Sedmo-gradske. Rumunjska ne može niti to, da dozvoli ruskoj vojski prolaz, jer bi joj središnje vlasti navještile rat, te bi tako Rumunjska došla uslijed svojeg nepovoljnog strategskog položaja u vrlo tešku nepričku.

Rumunjsko krvzmanje.

B u k a r e š t , 16. Položaj je po starom. Ovdje hoće da čekaju na uspjeh, što se od Rusije traže. Zaučeće Gorice je imalo vrlo malo upliva na Rumuniju, a dogodjaji ih na zapadnoj fronti opominju na što veću opreznost.

Rusija se spremi na prolaz kroz Rumunjsku.

B u k a r e š t , 16. „Bukarester Tagblatt“ javlja: Rusi pripravljaju kod Renije ponton, da bacce preko rumunjskog Dunava 4 mesta. Ti će mostovi služiti za prolaz ruske vojske.

Bugari ne idu na francusku frontu.

B u k a r e š t , 16. Carsko njemačko poslašnito zamolio je list „Independance Roumaine“, da objelodan dementi o vijesti, što ju je raširili rumunjska agencija, da se vode tobožni pregovori između bugarske i njemačke vlade, da se odašalju bugarske čete na francusku frontu. Vijesti su, kako poslanik tvrdi, bez svakog te-melja.

Rumunjska prodaje nam ječmen i grašak.

B u k a r e š t , 17. (D. u.) Bio je sklopljen kupoprodajni ugovor između središnjih vlasti i Rumunjske, koja im prodaje ječmena za pivo i graška.

Njemačka dobavlja Rumunjskoj tračnice.

B u k a r e š t , 16. Rumunjske su državne željeznicke sklopile s njemačkim ocjenjnim držtvom ugovor o 25 do 30 tisuća tona željezničkih tračnica. Rumunjski kani graditi novu prugu Bükarešti-Krajova.

Ruski, zapovjednik sjeverne fronte.

Petrograd, 17. (D. u.) General adjutant Ruski je bio imenovan vrhovnim zapovjednikom sjeverne fronte.

Nezadovoljstvo američkih željezničara.

W a s h i n g t o n , 17. (D. u.) Reuter. Wilson je izradio osnovnu, kako da se odstrani nezadovoljstvo željezničara. Računa im dan rada sa 8 sati i određuje im redovito isplaćivanje dalnjih satova.

Požar u francuskom taboru.

P a r i s , 17. (D. u.) „Petit Journal“ javlja, da se porodio na velikom taboru kod Bloisa požar, koji je uništilo sve šatora. Ljudski žrtava nema, materijalna je šteta zatnata.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

Petrograd, 14. Služb. izvještaj od 13. t. mj. poslike podne: U okolicu Novog Grodeka, Gorodicza i Stolskog lejetja su neprijateljska ljetala preko naših linija. Bijaše bačeno 10 bomba na neki poljski lazaret kod dvorca Adamov, zapadno kraj Mir. Njemačko ljetalo, što se je prikazalo nad gradom Nosivige, bijaše u zraku napuđeno od kapetana Krutena, koji ga je nakon kratkog boja oboario. Zarobljili smo neprijateljske letjice i zaplijenili ljetalo. Na donjem toku Šeretu su čete generala Saharova razvijajući svoje uspije potjerale neprijatelja iz niza izgradjenih položaja te su zauzele liniju Šen-Olejjev-Börmica-Bialkove. Prelom fronte na Styrpi prišlo je neprijatelj, da napusti svoje jakizadre-jene položaje. Prolaznjici neprijatelja su čete generala Čerbatova zauzele grad Jezierna te posmre naprijed svu frontu. Na zapadu su došle do gornjega toka Styrpe od sela Pavluse-Volka do Plitovska, gdje su prešle na zapadni brijež. Južno Plitovska stiglo do linije sela Sloboda. Žloda i Kozije te su približimo grad Podhajice i selu Molohno. Naša odjeljenja, koju su prešla donji Koropice, zaposljala su prolaznjicu neprijatelja njegove izgradjene položaje na visinama među rijekama Koropice, Žlota Lipa i Goronjaka te su stigla do zapadnog Dnjestra kod Mariampola.

11. t. mj. operirao je belgijski oklopni automobil sa osobitim uspiješnjem u okolicu Zebrova. Na rijekama Bistrice Nadvornjanska i Bistrice Solotwinska nastavljaju naše čete gradnju mostova i prelaženja na zapadni brijež. Neprijatelj je opstreljivao naše radnje i naše čete, koje prelaze rijeke i uvisine na zapadnom briježu Bistrice Solotwinske. Južno Djetaljina, u okolicu Šumovitih Karpati traže naše napredovanje dalje u području Vorohite, Magure i Jablonice. Tu smo utvrdili stanovite visine te smo odbili sve neprijateljske ofenzivne pokušaje. U svijesti su važnosti naših ljetala pod zadnjima dijelima izgradjenih neprijateljskih umršta, nastove sa naše vojske, da u svojim izvještajima nabroje plijen, što su ga učinile tekom zadnjih operacija. Tako je jedan zbor generala Saharova zarebio od 4. t. m. 304 časnika, 16.594 momaka i zaplijenio 4. topa, 47 strojnog pušaka i 16 bacala bomba; čete generala Čerbačeva zabiljele su od 4. t. m. do danas 1263 časnika i 55.168 momaka te su zaplijenili 55 topova, 21 strojni pušak, 29 bacala bomba i 128 vozova za topovsku munciju. Vojska generala Lešickoga zabiljele je od 1. do 10. t. m. 141 časnika, 10.450 momaka te zaplijenili 9 topova i 77 strojnih pušaka.

Kaukaska fronta.

Na zapadnom briježu jezera Van poduzesmo jednu profunvalu te smo bacili Turke natrag.

Večernji izvještaj:

Z a p a d n a fronta.

Nastavlja se prelaženje preko rijeke: Strypa, Koropice, Žlota Lipa. Zauzeли smo grad Podhajice, a na Dnjestru je naše konjanjsko zaplošilo grad Mariampol. U području Bistrice bacili smo neprijatelju na lijevi brijež Bistrice Solotwinske. Za vrijeme toga borba zabiljele je jedna od naših pješadijskih pukovnija 12 časnika i 1000 momaka te je zaplijenila 7 strojnih pušaka i jedan top.

Francuska.

P a r i s , 17. (D. u.) Službeni izvještaj od jučer: Na somaskoj se fronti smo fronti prešli jučer po žestokoj topovskoj pripravi na juriš, koji nam je dobro znati dobitak do sjevr na Maurepasu. Naše su čete zajedno sa engleskim zauzele čitavu liniju njemačkih jaraka na fronti od blizu 1500 m, te su stigle na nekoje točke na cesti Guillemont-Maurepas.

Na jugu od Maurepas-a bili su po vrlo ogromnom boju na fronti od 2 km u dužinu od 300 do 500 m osvojeni svi neprijateljski položaji, kašto i na istoku od ceste Maurepas-Clary. Istodobno iše su naše čete na jugu na jugu od Somme i osvojile su južno od Ballyeausentera sustav čvrsto utvrđenih njemačkih jaraka u dužini od blizu 1500 m.

Domaće Vijesti.

Proslava rođendana Njeg. Velikanstva obaviti će se danas postlige podne neopovito u štančiji Sladonja.

Iz Hrvatske.

Svečano otkriće kraljevog spomenika u Zagrebu. U nedjelji, dne 20. o. m. uslijedit će u Zagrebu svečano otkriće kraljevog spomenika. Spomenik je podigla momčad zagrebačkog momčadskog domobraninskog opravnog odjela, kao vidljiv znak svoje sinovske odanosti i ljubavi prema svom uživom kralju i vrhovnom zapovjedniku. Ovaj vrlo lijepo izradjeni spomenik predstavlja našu glavnu vlasnicu u naravnoj veličini. Oko njegove namještije su biste feldmaršali nadvojvode Friderika, prijestolonasljednik nadvojvode Karla Franje Josipa, general-pukovnik pl. Borovjević i general-pukovnik Hötendorfa.

Spomen ploča našem vladaru u Novom. U Novome otkriće će se na rođendan Nj. Velikanstva svečanim načinom spomen-ploču vladaru, koja je izradjena po zamisli i načrtu našeg majstora prof. Menci Kl. Črnčića.

Usmrćen male Whitehead. Javljaju iz Rijeke, da je onamo stigla vijest, prema kojoj je prigodom posljednjeg napadaja njemačkih Zeppeline na London, ondje usmrćen nezakon pokrok Roberta Whiteheada. John Whitehead. Robert Whitehead osnovao je, kako je poznato, tvornicu torpeda na Rijeci, koja je bila ciljem napadaja talijanskih aeroplana.

Poziv mornarima. Ovih dana objelodjanje je u riječkim listovima slijedeći prešao poziv riječke lučke oblasti mornarima: Obvezani su se smješta prije na luckom uredu (soba br. 11) na Rijeci (i doneši sa sobom svoje cijevi i vojnici dokumente), svr. trg pom. kapetani, poručnici, strojari i sve druge osobe, koje vrše bilo kakvu službu na palubi i kod strojeva, (mornari, ložaci, kuvari i t. d.), uporeći sve osobe, do 60. godine, koje posjeduju mornarsku službenu knjižnicu (matrniku), a koje se nalaze ili pripadaju u pomorski krug riječke luke.

Talijanski letaci. Javljaju iz Rijeke: Talijanski zrakoplovi bacaju prigodom letanja letake, koji su potpunom neistinom. Toga radi izdale su oblasti nalog, da se ima letice odmah predati kazniljice u njihovoj oblasti ili patruli. Prestupci kaznile će se glomniku do 200 i 1 zatvorom do 14 dana.

Zapljena imetka. Odredbom zagrebačkog sudbenog stola, kao kaznenom судu, zaplijenjen je čitavi pokreti i nepokreti tuzemski imetak Milutina Cavića iz Zenuna, jer je temeljna sumnja, da je za vrijeme rata prešao k neprijetniku, kaj je latno služiti vojnik, te ga potpmogao razvrsnom službom i tako počinio zločin veljezad.

Opštost postarine. Citame u „Obzoru“: U Zagrebu dječju, Žemaljsku odbor za lječenje i naobrazu hrvatsko-slavenskih ratnih invalida“. može uporabiti portoplrost u isto takovoj mjeri kaj i bezuvjetno portoplrost oblasti, uređi. Osim toga mogu se ovom odboru slati prosti od postarine obični (ne preporečeni) listovi. Po prijetinicom i po bojno-primočrnom povjerenstvima odaslane novčane poštije i zamoci osakačenim i hrvatskim vojnicima, ne trebaju se frankirati i izuzev mjesni promet.

Uvjedeno je dan ograničeni porto-oprost provincialnim odborima za skrb invalida, naročito hrvatskog društva za pripomoć ratnih invalida u Osijeku.

Maksimalni cijeni? „Pravne Novine“ donose: U pokrajinskom mjestu K. naše domovine, koje je sjedište nizih oblasti, naši smo u jednom svrštatu (gostionici) ovaj cijenik: Cijena soba: Soba sa 1 krevetom 3 K., soba sa 2 krevetom 6 K., svjeća K. 1.20, čišćenje cipele K. 1.30 čišćenje odjelja K. 1.30, ručnik K. 1.40 i dovoz do krovodvora K. 2.

Kada su naši stari Hrvati sačinjali ugovore, tada su poređ godine u brojkama naveli iste i

